

AMBRE is een Spaanse variant van AMBER

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Verbastering van het Arabische woord 'anbar' = '(grijze) amber', harssoort, vaak beschouwd als edelgesteente. Het is niet ongebruikelijk om edelstenen in namen te verwerken: vgl. Coralie ('koraal'), Gemma ('edelsteen'), Pearl ('parel') enz.

*

Ambrosius van Milaan, Italië; bisschop & kerkleeraar; † 397.

Feest + 4 april & 7 december (bisschopswijding).

Ambrosius moet rond 339 in de keizerstad Trier geboren zijn. Hij had nog een oudere broer Satyrus en een zus Marcellina; ook zij worden als heiligen vereerd. Hun vader was een Romeins prefect in Gallië. Na de dood van zijn vader keerde Ambrosius naar Rome terug en werd benoemd tot gouverneur van Ligurië. Toen echter in 374 de bisschop van Milaan gestorven was, liep de hele christenbevolking te hoop in de kerk. Politie was erbij aanwezig om waar nodig de orde te handhaven. Op dat moment zou een kind geroepen hebben: 'Ambrosius bisschop!' Onmiddellijk werd die roep door het aanwezige volk overgenomen. Dat zegt iets over zijn populariteit. Temeer daar Ambrosius zich tot op dat moment zelfs nog geen gedoopt christen was. Wel was hij al jarenlang doopleerling, maar met de doop zelf had hij geen haast gemaakt. Ambrosius wilde er niets van weten, maar protesteren hielp niet, want in die dagen gold de stelregel: 'De stem van het volk is de stem van God' (vox populi, vox Dei). Dus werd hij in allerijl tot christen gedoopt en vervolgens een week later, op 7 december, tot bisschop gewijd.

Ambrosius kon bijzonder goed preken, en deed zijn naam ('vol van zoetgeurige amber') alle eer aan, want de gelovigen luisterden graag naar de woorden die als honing uit zijn mond kwamen. Later hebben bewonderaars daar een legende omheen verteld, die ze ontleenden aan de Griekse mythologie.

In de tijd, dat de dienaar Gods, Ambrosius, nog maar een kind was, openbaarde zich de hand van de Heer.

Op een dag - aldus de legende - werd hij als baby in zijn wiegje buiten in de tuin van zijn vader's ambtswoning gezet. Het kind sliep met de mond open. Plotseling kwam er een zwerm bijen aangevlogen en ging over zijn hele gezicht zitten. De bijen vlogen zelfs zijn mond in en uit. Op dat moment het kind toevertrouwd aan de zorgen van het kindermisje. Zijn vader maakte juist een wandelingetje in de tuin samen met zijn vrouw of met zijn dochter. Het kindermisje kwam in paniek aangehold. Toen vader in allerijl kwam kijken, verbood hij haar de bijen weg te jagen. Hij was namelijk bang dat ze het kind dan weleens kwaad zouden kunnen doen. Tegelijk was hij als liefhebbende vader nieuwsgierig hoe dit wonder zou aflopen. Na een poosje vlogen de bijen weer weg. Ze gingen zo hoog de lucht in, dat ze met het blote oog niet meer te zien waren. De vader was verbluft en sprak: "Als dit kind in leven blijft, zal er iets heel groots uit hem groeien." Zo moest vervuld worden wat geschreven staat: "Wijze woorden zijn als honingraat." Het was namelijk de zwerm bijen die ervoor gezorgd heeft, dat wij nu zulke mooie geschriften van hem bezitten, waarin zo prachtig de hemelse vreugde wordt bezongen en die de geest van de mensen weten te verheffen van het aardse naar het hemelse.

Het is bekend, dat zich enige tijd onder zijn gehoor de latere beroemde bisschop van Hippo, Augustinus, heeft bevonden. Deze was zo onder de indruk van Ambrosius' preken, dat hij zich door hem en niemand anders wilde laten dopen.

In 386 vond hij de relieken van St Gervasius en Protasius en bracht ze over naar de basiliek van Milaan. Tijdens de overbrenging genas een blinde door een wonder. Ambrosius raakte bij de politiek betrokken door de scheiding tussen kerk en staat te benadrukken. Zo weigerde hij keizer Theodosius I de toegang tot de kerk, omdat deze in Thessaloniki duizenden mensen had laten afslachten. Pas na boetedoening vergaf Ambrosius hem. Hij was ook een groot bevorderaar van het kerkgezag (Ambrosiaanse hymnen).

Zijn relieken bevinden zich in de basiliek S. Ambrogio in Milaan. Naast Augustinus van Hippo, Paus Gregorius de Grote en Hiëronymus van Bethlehem behoort hij tot de vier grote westerse kerkvaders. In 1295 werd hij tot kerkleeraar uitgeroepen.

*

Er zijn nog een aantal heiligen die Ambrosius heten. Een vrouwelijke heilige van deze naam is vooralsnog onbekend.